

חוק הקאדים, תשכ"א-1961 *

- הגדרות 1. בחוק זה –
 "קאדי" – דיון של בית דין שרעי או של בית הדין השרעי לערעורים כמשמעותם בחוק בתי הדין השרעיים (אישור מינויים), תשי"ד-1953.¹
- כשירות 2. כשיר להתמנות קאדי יהיה כל מוסלמי שהוא –
 (1) בעל הכשרה מתאימה בדין השרעי;
 (2) בעל אורח חיים ואופי ההולמים את מעמדו של קאדי במדינת ישראל;
 (3) בן שלושים שנה לפחות, ונשוי או היה נשוי.
- דרך המינוי 3. הקאדים יתמנו על ידי נשיא המדינה לפי הצעת ועדת מינויים שתובא לפני הנשיא על ידי שר הדתות.
- ועדת המינויים 4. (א) ועדת המינויים (להלן – הועדה) תהיה של תשעה חברים: שני קאדים שייבחרו על ידי חבר הקאדים לשלוש שנים; שר הדתות וחבר אחר של הממשלה שייבחר על ידיה; שלושה חברי כנסת, מהם לפחות שניים מוסלמים, שייבחרו על ידי הכנסת בכחירה חשאית ויכהנו כל עוד הם חברי הכנסת, ואם תמה כהונת הכנסת – עד שתבחר הכנסת החדשה חברים אחרים במקומם; שני עורכי דין, מהם לפחות אחד מוסלמי, שייבחרו על ידי המועצה המשפטית לשלוש שנים.
 (ב) הרכב הועדה יפורסם ברשומות.
 (ג) שר הדתות ישמש יושב ראש הועדה.
 (ד) הועדה תוכל לפעול אף אם פחת מספר חבריה, כל עוד לא פחת מששה.
- סדרי עבודת הועדה 5. (א) ראה שר הדתות שיש למנות קאדי, יודיע על כך ברשומות ויכנס את הועדה.
 (ב) אלה רשאים להציע מועמדים: שר הדתות; כל אחד מן הקאדים; שלושה חברי הועדה כאחד.
 (ג) הצעת הועדה על מינויו של קאדי תהיה על דעת רוב חבריה שהשתתפו בהצבעה.
 (ד) שאר סדרי דיוניה ועבודתה של הועדה ייקבעו על ידיה.
- ראש בית הדין לערעורים 6. (א) כראש בית הדין השרעי לערעורים יכהן קאדי ששר הדתות מינה לתפקיד זה, אם לתקופה מסויימת ואם דרך קבע; מינוי לתקופה מסויימת יהיה בהתייעצות עם חבר הקאדים, מינוי דרך קבע – באישור הועדה.
 (ב) קאדי שנתמנה כראש בית הדין השרעי לערעורים לתקופה מסויימת והתחיל בדיון, יהיה מוסמך לסיימו גם לאחר תום תקופת מינויו.
- הצהרת אמונים 7. מי שנתמנה קאדי חייב, בטרם ישב בדין, להצהיר בפני נשיא המדינה הצהרה זו:
 "אני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל, לשפוט את העם משפט צדק, לא להטות משפט ולא להכיר פנים".
- כותו של מינוי 8. קאדי שמינויו פורסם ברשומות אין עוררין על מינויו.
- אי-תלות 9. אין על קאדי מרות בעניני שפיטה זולת מרותו של הדין.

¹ נתקבל בכנסת ביום ז' בסיון תשכ"א (22 במאי 1961); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 404, תשי"ט, עמ' 445, ס"ח 139, תשי"ד, עמ' 43.

10. (א) שר הדתות יקבע, בהתייעצות עם ראש בית הדין השרעי לערעורים, עם חבר הקאדים ועם שר המשפטים, את סדרי המינהל של בתי הדין השרעיים, והוא ימנה מנהל לבתי הדין שיהיה אחראי בפניו על ביצוע סדרי המינהל.
- (ב) שר הדתות יקבע, בהתייעצות עם ראש בית הדין השרעי לערעורים ועם חבר הקאדים, את מקום מושבם ואת אזורי שיפוטם של בתי הדין השרעיים.
11. קאדי יכהן מיום שהצהיר אמונים, וכהונתו לא תיפסק אלא במותו, בהתפטרותו, בפרישתו לקיבצה או בהעברתו מהכהונה על פי חוק זה.
12. קאדי רשאי להתפטר מכהונתו על ידי הגשת כתב התפטרות לשר הדתות, וכהונתו תיפסק בתום שלושה חדשים מהגשת כתב ההתפטרות, אם לא יסכים שר הדתות למועד קצר יותר.
13. (א) קאדי יצא לקיבצה –
- (1) בהגיעו לגיל שבעים;
- (2) משקבעה ועדת המינויים, על יסוד חוות דעת רפואית, שמחמת מצב בריאותו נבצר ממנו להמשיך במילוי תפקידו.
- (ב) קאדי רשאי לצאת לקיבצה –
- (1) לאחר שכיהן עשרים שנה, אם הגיע לגיל ששים;
- (2) לאחר שכיהן חמש עשרה שנה, אם הגיע לגיל ששים וחמש;
- (3) אם ביקש זאת ובקשתו אושרה על ידי ועדת מינויים.
- (ג) בחישוב תקופת כהונתו של קאדי לענין סעיף קטן (ב) תצורף אל תקופת כהונתו כקאדי כל תקופת שירותו במדינה או במוסד אחר שועדת הכספים של הכנסת אישרה אותו לענין זה, או מקצתה של תקופה זו, הכל לפי כללים שקבעה ועדת הכספים.
14. משכורתו של קאדי והתשלומים האחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו או אחריה, לרבות אלה שישולמו לתלויים בו לאחר מותו, ייקבעו על ידי החלטת הכנסת, והיא רשאית להסמיך לכך את ועדת הכספים; החלטות לפי סעיף זה יפורסמו ברשומות.
15. קאדי לא יהיה חבר בכנסת או במועצה של רשות מקומית; אולם רשאי הוא, בהסכמתו ובהסכמת שר הדתות, למלא באורח זמני תפקיד אחר מטעם המדינה או למלא תפקיד ציבורי אחר, אם לדעתם אין הדבר פוגע במעמדו כקאדי.
16. ראה שר הדתות צורך בכך מסיבות מינהליות, רשאי הוא, בהתייעצות עם ראש בית הדין השרעי לערעורים, להעביר קאדי דרך קבע לבית דין שרעי במקום אחר.
17. (א) כל קאדי יהיה נתון לשיפוטו של בית דין משמעתי.
- (ב) בית הדין המשמעתי יהיה של שלושה שהם ראש בית הדין השרעי לערעורים או הקאדי בעל הותק הגדול, כפי שיקבע שר הדתות לכל ענין, עורך דין שיתמנה על ידי המועצה המשפטית לכל ענין וחבר שיתמנה על ידי שר הדתות לכל ענין.
- (ג) ראש בית הדין השרעי לערעורים או הקאדי בעל הותק הגדול ישמש אב בית הדין המשמעתי.

18. (א) שר הדתות רשאי להגיש לבית הדין המשמעתי קובלנה על קאדי על יסוד אחד מאלה:
- (1) נהג שלא כהלכה במילוי תפקידו;
 - (2) נהג באופן שאיבן הולם את מעמדו של קאדי במדינת ישראל;
 - (3) הורשע על עבירה שבנסיבות הענין יש בה משום קלון;
 - (4) ועדת המינויים מצאה שהקאדי השיג את מינויו שלא כדין.
- (ב) שר הדתות רשאי להיות מיוצג לפני בית הדין המשמעתי על ידי בא כוחו.
19. (א) בית הדין המשמעתי יביא את מסקנותיו, לזכות או לחובה, לפני שר הדתות.
- (ב) מצא בית הדין המשמעתי שאין הקאדי ראוי להמשיך בתפקידו, יביא שר הדתות את מסקנות בית הדין המשמעתי לפני נשיא המדינה, והנשיא יעביר את הקאדי מכהונתו.
20. מצא בית הדין המשמעתי שאין הקאדי ראוי להמשיך בתפקידו, לא יהא הקאדי זכאי לגימלה; ואולם אם נמצא הקאדי אשם בהתנהגות בניגוד לפסקאות (1) או (2) לסעיף 18 (א), ובית הדין המשמעתי הגיע, מטעמים מיוחדים שיפרט, לידי מסקנה, כי אף על פי שהקאדי אינו ראוי להמשיך בתפקידו, מן הראוי שתשולם לו גימלה, רשאי הוא לקבוע את שיעור הגימלה שתשולם לקאדי, ובלבד שלא תעלה על הסכום שהיה משתלם לו על פי החלטת הכנסת או ועדת הכספים לפי סעיף 14, אילו חדל מכהן מרצונו ביום שבו הועבר מכהונתו.
21. (א) הוגשה על קאדי קובלנה על פי סעיף 18 או הוגשה נגדו תביעה פלילית, רשאי שר הדתות, בהתייעצות עם ראש בית הדין השרעי לערעורים, להשעות את הקאדי לתקופה שימצא לנכון.
- (ב) בית הדין המשמעתי רשאי, לפי בקשת הקאדי, לכטל את השעייתו.
22. הודעה על מינוי קאדי ועל גמר כהונתו של קאדי תפורסם ברשומות.
23. לא תוגש תביעה פלילית נגד קאדי אלא על ידי היועץ המשפטי לממשלה ולפני בית משפט מחוזי שישב בהרכב של שלושה שופטים.
24. מי שכהן כקאדי ערב תחילתו של חוק זה –
- (1) רואים אותו כאילו נתמנה על פי חוק זה;
 - (2) יצהיר אמונים לפי סעיף 7 תוך שני חדשים מיום תחילתו של חוק זה;
 - (3) סעיף 13 (א) (1) יחול עליו כאילו הגיל הנקוב בו היה שבעים וחמש.
25. צו הנציב העליון לא"י מיום 20 בדצמבר 1921² – בטל.
26. החוק לקביעת משכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה, שופטי המדינה ומבקר המדינה, תשי"א–1950³, לא יחול על משכורתם של קאדים.
27. בסעיף 3 לחוק בתי הדין השרעיים (אישור מינויים), תשי"ד–1953, אחרי המלים "המפורטים בתוספת לחוק זה" יתווספו המלים "או שיתמנו כעתיד כדין".

קובלנה
על קאדי

מסקנות בית הדין
המשמעתי

גימלאות של
קאדי שהועבר
מכהונתו

השעיית קאדי

פרסום ברשומות

תביעה פלילית

הוראות מעבר

ביטול

חוק שלא יחול

תיקון חוק

² ע"ר 1922, מט' 58, עמ' 2.
³ ס"ח 62, חשי"א, עמ' 10.

28. שר הדתות ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, לרבות קביעת אגרות שישולמו בבתי דין שרעיים; שר הדתות רשאי, בהתייעצות עם ראש בית הדין השרעי לערעורים ועם שר המשפטים, לקבוע בתקנות —

(1) את סדרי הדיון בבית הדין המשמעתי;

(2) את סדרי ייצוגם של בעלי דין לפני בתי הדין השרעיים על ידי מי שאיננו עורך דין.

לוי אשכול	לוי אשכול
שר האוצר	שר האוצר
ממלא מקום שר הדתות	ממלא מקום ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום

(הסדרת השמירה בישובים) (מס' 2), תשכ"א-1961 *

1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (הסדרת השמירה בישובים), תשט"ז-1956¹ (להלן — התקנות), בתיקון המפורט בתוספת, מוארך בזה עד יום י"ט באלול תשכ"א (31 באוגוסט 1961).
2. תחילתו של חוק זה היא ביום ט"ז בסיון תשכ"א (31 במאי 1961).
3. חוק עזר שהיה בתקפו ערב תחילתו של חוק זה רואים אותו כאילו כלול בו השינוי הנובע מחוק זה.

תוספת (סעיף 1)

1. בתקנה 4ב לתקנות, בפסקה (2), במקום "ולא יותר מעשר שעות בחודש בסך הכל" יבוא "ובסך הכל לא יותר מעשר שעות בחודש בתקופה שבין אחד באוקטובר ואחד במאי, ולא יותר משמונה שעות בתקופה שבין אחד במאי ואחד באוקטובר".

חיים משה שפירא
שר הפנים

לוי אשכול
שר האוצר
ממלא מקום ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

¹ נתקבל בכנסת ביום ז' בסיון תשכ"א (22 במאי 1961); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 463, תשכ"א, עמ' 210. ² ק"ח 603, תשט"ז, עמ' 766; ס"ח 207, תשט"ז, עמ' 96; ס"ח 240, תשי"ח, עמ' 37; ס"ח 267, תשי"ט, עמ' 16; ס"ח 319, תשכ"א, עמ' 4.